

OKRĘGOWA IZBA PIELEGNIAREK I POŁOŻNYCH w Bydgoszczy

KWARTALNIK

Nr 4/2010

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1507-5745

Wesołych Świąt

W numerze m.in.: Sprawy Samorządu, Z Naczelnej Rady, Warto przeczytać

PRZEWODNICZĄCA MA GŁOS

„Jest na świecie zawód, jedno jedyne powołanie – być dobrym dla drugiego człowieka”

Antoine de Saint Exupery

Drogie Koleżanki i Koledzy!

Czas szybko biegnie. Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, Sylwester i Nowy 2011 Rok, w którym będziemy obchodzić XX – lecie powstania Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych. Będziemy się zastanawiać, co się zmieniło w naszych zawodach, ale myślę, że będzie też czas na dyskusje i przemyślenia. Wróćmy jednak do „wczoraj i dzisiaj”: 13 października 2010 roku odbyła się Konferencja „Prawo a Medycyna” zorganizowana przez Inter Polskę, Naczelną Izbę Pielęgniarek i Położnych oraz Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy. Przedstawione tematy cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników. W listopadzie rozpoczęliśmy III Projekt programu operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. W dniach 5-6 listopada 2010 roku odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Zdrowa Kobieta, Zdrowa Rodzina”, przy współpracy Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy. Chciałabym podziękować i pogratulować Komitetowi Organizacyjnemu Konferencji, a w szczególności Przewodniczącej Pani dr n. med. Marioli Banaszekiewicz za tak dobrą organizację i ciekawy program konferencji. W grudniu rozpoczyna się Plebiscyt Medycyny Gazety Pomorskiej 2010 w kategorii:

- najpopularniejszy lekarz rodzinny,
- najpopularniejsza pielęgniarka lub położna,
- przychodnia przyjazna pacjentom,
- apteka przyjazna pacjentom.

Współorganizatorem tego plebiscytu jest między innymi Okręgową Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Zachęcam do uczestnictwa w tym plebiscycie.

Z pozdrowieniami *Eme Nowalkes*

*Boże Narodzenie to czas miłości, radości, pojednania.
Gdy zasiądziemy przy wigilijnym stole i zapomnimy o urazach
i niechęciach, wtedy życie wyda się piękniejsze i łatwiejsze.*

*Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia towarzyszy wszystkim przez cały
Nowy Rok. Niech ten Rok będzie szczęśliwy, pełen pięknych duchowych do-
znań i aby spełniły się i przyniosły wiele satysfakcji wszystkie nasze zamierzenia
i dążenia zawodowe.*

CZŁONEK OKRĘGOWEJ RADY PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH O SOBIE...

Jestem absolwentką 5-letniego Liceum Medycznego w Świeciu. W 1980 roku podjęłam pracę w Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych, jako pielęgniarka odcinkowa na oddziale psychiatrycznym męskim, gdzie od 1987 roku pełniłam funkcję zastępcy oddziałowej. Od 2000 roku do 2003 roku pracowałam na oddziale żeńskim pełniąc obowiązki pielęgniarki oddziałowej. Następnie pracowałam w izbie przyjęć.

Chcąc podnieść swoje kwalifikacje rozpoczęłam studia na Wydziale Pielęgniarstwa Akademii Medycznej w Bydgoszczy, które ukończyłam w 2006 roku uzyskując tytuł magistra pielęgniarstwa. Od 2004 roku pracuję na oddziale detoksykacji alkoholowej, jako pielęgniarka oddziałowa. Jestem delegatem na Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych od 2003 roku. W czwartej kadencji pełniłam funkcję członka Komisji Rewizyjnej, obecnie jestem członkiem Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Anna Stosik

BIURO OKRĘGOWEJ IZBY PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

85-079 Bydgoszcz, ul. T. Kościuszki 27/30-32 VIII p.
www.oipip.bydgoszcz.pl
e-mail: izba@oipip.bydgoszcz.pl

Konto: KREDYT BANK S.A Oddział Bydgoszcz
88 1500 1360 1213 6004 1987 0000
NIP 554-13-03-482

Centrala:
tel. 52 372-68-78, 52 372-79-04
tel. kom. 694-450-057

Biurowo czynne:
poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 7.15-15.00
wtorek: 7.30-16.30

Kasa biura czynna:
poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 8.00-14.30
wtorek: 7.30-16.00

Koordynator ds. szkoleń - tel. 52 362-03-75

Radca prawny OIPIP przyjmuje:
od poniedziałku do czwartku: 10.00-15.00
tel. 52 372-68-78 w.13

DZIAŁ PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU
tel. 52 322-07-83
e-mail: p wz@oipip.bydgoszcz.pl

Od Redakcji

Szanowne
Koleżanki i Koledzy

Przed Wami ostatni numer w tym roku biuletynu informacyjnego Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Zbliżają się Wigilia i Święta Bożego Narodzenia.

Tradycja wigilijna głosi, że wydarzenia tego dnia mają znaczny wpływ na to jaki będzie dla nas kolejny rok.

Uważa się, że przez cały rok będzie tak jak w Wigilię. W ten dzień należy zachować rzeźkość: wstać wcześniej i umyć się w zimnej wodzie, w której powinna znajdować się stara moneta, aby przez następny rok pieniędzy nam nie brakowało.

Nie kłócić się, być uprzejmym.

Nie kłaść się do łóżka, aby choroby nie ściągać.

Niczego nie pożyczać, aby niczego nie stracić.

Wigilia i Święta Bożego Narodzenia to czas wielkiej nadziei, kiedy przy jednym stole spotykamy się w gronie rodziny i przyjaciół.

Życzę szanowne Koleżanki i Koledzy
Wam i Waszym najbliższym

Serdecznych spotkań rodzinnych,
pukania do drzwi,
przyjaznych twarzy,
dużo radości,
szczęśliwych wspomnień,
aby Święta były właśnie tym,
czym powinny być - odrobiną
ciepła w środku zimy,
światłem w mroku...

Wiesława Stefaniak-Gromadka

Dziękuję za przesłane do redakcji materiały. Zachęcam do dzielenia się opiniami, pomysłami dotyczącymi kolejnych numerów Biuletynu OIPiP.

Napisz, a my wydrukujemy:

- artykuły
- podziękowania
- gratulacje
- kondolencje

Zajrzyj na stronę internetową naszej Izby
www.oipip.bydgoszcz.pl

W ostatnim czasie zmieniliśmy szatę graficzną naszej strony internetowej. Dokładamy wiele starań, aby treści na niej zawarte, były zawsze aktualne i wyczerpujące.

Czekamy na Wasze uwagi i opinie.

SPIS TREŚCI

SPRAWY SAMORZĄDU

Kalendarium
20- lecie samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych

Z NACZELNEJ RADY

Opinia w sprawie kwalifikacji jakie powinna posiadać położna prowadząca poród w wodzie
Opinia w sprawie podawania przez położną leków zewnątrzoponowo i podpajęczynówkowo
Opinia w sprawie pielęgnacji kikutu pępowinowego noworodków. Wytyczne nadzoru krajowego w dziedzinie neonatologii.
Stanowisko Konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego w sprawie używania rękawic ochronnych do wykonywania iniekcji podskórnych, śródskórnych i domięśniowych.

WARTO ZAPOZNAĆ SIĘ

Zmiany w prawie

POZNAJMY SIĘ –

Centrum Medyczne LUX MED w Bydgoszczy
Uroczyste otwarcie oddziału chorób wewnętrznych w Nakle n/Notecią

WARTO PRZECZYTAĆ

Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy Informuje:
Plebiscyt medyczny 2010
Dzień Dawcy Szpiku
Lęk przed rakiem !!!
Nowotworek

Z NASZEJ PRACY

25 lat 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ

WARTO WIEDZIEĆ

II Ogólnopolski Dzień Szczepień - 27 listopada 2010r
Szczepić może pielęgniarka, położna po ukończeniu kursu specjalistycznego

WARSZTATY EDUKACYJNE / KONFERENCJE

PODZIĘKOWANIA

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

WARTO PRZYGOTOWAĆ

WYDAWCA

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy
85-079 Bydgoszcz
ul. T. Kościuszki 27/30 - 32
tel. 052 372-68-78

Ewa Kowalska

Aleksandra Popow

PROJEKT OKŁADKI

Wiesława Stefaniak-Gromadka
Fotoman

DRUK

Studio Reklamy i Poligrafii
FOTOMAN

KONSULTACJA REDAKCYJNA

Wiesława Stefaniak-Gromadka

Nakład 2000 egzemplarzy

Redakcja:

- zastrzega sobie prawo redagowania i skracania materiałów,
- nie zamówionych materiałów nie zwraca,
- materiały należy dostarczać na nośnikach elektronicznych - płyta CD
- wszystkie materiały są objęte prawem autorskim, przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie bez wcześniejszej zgody jest zabronione.

Biuletyn BEZPŁATNY dla Członków Samorządu

Kalendarium

30 listopada - 1 października 2010r

25-26.11.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w konferencji Pielęgniarek Epidemiologicznych województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego.

16.11.2010 r. Odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej. Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska uczestniczyła w posiedzeniu Rady społecznej w Centrum Onkologii.

16.11.2010 r. Odbyło się posiedzenie Prezydium ORPiP, Komisji socjalnej

05-06.11.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska, Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brały udział w I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Zdrowa Kobieta - Zdrowa Rodzina”.

03.11.2010 r. Odbyło się spotkanie w siedzibie OIPIP z kierowniczą kadrą pielęgniarek i położnych.

27.10.2010 r. Odbyło się posiedzenie Komisji rewizyjnej.

26.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w posiedzeniu Komisji Polityki Zdrowotnej Rady Miasta Bydgoszczy
Przewodnicząca Ewa Kowalska wraz z pielęgniarkami i położnymi uczestniczyła Dniu Dawcy Szpiku.

25.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska uczestniczyła w konferencji prasowej z okazji realizacji projektu: „Zakup specjalistycznego sprzętu medycznego na potrzeby Szpitala Uniwersyteckiego nr2 im dr J. Bizuela w Bydgoszczy.

21.10.2010 r. Odbyło się posiedzenie Prezydium ORPiP, Komisji socjalnej, Komisji ds. kształcenia i doskonalenia zawodowego, Komisji ds. położnych.
Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska i Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brały udział w spotkaniu z położnymi środowiskowo/rodzinnymi w szpitalu MSWiA.

20.10.2010 r. Odbyło się szkolenie dla pielęgniarek i położnych zorganizowane przy współpracy Komisji ds. Położnych, Komisji ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego oraz firmy Pelargos nt. „Mikroflora bakteryjna pochwy i jej rola w zwalczaniu infekcji układu moczowo-płciowego u kobiet” „Dlaczego niemowlęta karmione piersią wymagają suplementacji wit. D i K?”

19.10.2010 r. Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w posiedzeniu Komisji Bioetycznej przy OIL.

18-19.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w konferencji szkoleniowej zorganizowanej przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych pt: „Umowa o pracę czy kontrakt”.

15.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w obchodach 25- lecia X Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką.

13.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska, Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska i Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brały udział konferencji pt: „Prawo a medycyna”.

12.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska i Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brały udział w uroczystym otwarciu Oddziału Chorób Wewnętrznych w Nakle n/Notecią.

09.10.2010 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w koncercie charytatywnym „Głosy dla Hospicjum” w Filharmonii Pomorskiej

06.10.2010 r. Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska i Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brały udział w posiedzeniu komisji konkursowej na stanowisko pielęgniarki naczelnej Szpitala Miejskiego im. dr E. Warmińskiego.

20- lecie Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych

1991-2011

W przyszłym roku mija 20 lat od powstania naszego samorządu zawodowego, zatem czas na wspomnienia.

Prosimy o przekazanie ciekawych materiałów, zdjęć z pierwszego zebrania organizacyjnego w 1989r oraz innych materiałów.

Redakcja

*Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia
Życzę Państwu
Wiele radości i szczęścia.
Z wyrazami szacunku*

Marzena Komidziarska

Konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej terapii

Opinie Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Pielęgniarstwa Ginekologicznego i Położniczego

mgr Leokadia Jędrzejewska
Adres do korespondencji:
54-207 Wrocław,
ul. Na Ostatnim Groszu 70/12
Tel/fax: 71 373 20 56 ,
tel. kom. 691 85 20 69,
e-mail: l.jedrzejewska@wp.pl
KK/42/06/10
Wrocław, dnia 28 czerwca 2010r.

Opinia w sprawie kwalifikacji jakie powinna posiadać położna prowadząca poród w wodzie

Położna może prowadzić poród w wodzie samodzielnie, pod warunkiem ukończenia kursu specjalistycznego, zgodnie z § 6 ust.1 pkt.3 lit. b rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, wykonywanych przez pielęgniarkę samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego, oraz zakresu takich świadczeń wykonywanych przez położną samodzielnie (Dz. U. z roku 2007, Nr 210, poz. 1540) lub na zlecenie lekarskie. Kurs specjalistyczny ma na celu uzyskanie przez położną kwalifikacji do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych (art. 10c. ustawy z dnia 5 lipca 1996r. o zawodach pielęgniarki i położnej tekst jednolity z 2001r. Dz.U. Nr 57, poz. 602 ze zm.). Zdaniem Konsultanta, wykonanie zlecenia lekarskiego musi mieścić się w umiejętnościach jakie położna nabyła w trakcie kształcenia do zawodu lub kształcenia podyplomowego. Jeżeli zlecenie wykracza poza zakres jej umiejętności to po-

winna odmówić jego wykonania podając przyczynę odmowy na piśmie. Nie mając przygotowania specjalistycznego, położna naraża kobietę rodzącą i jej dziecko na niebezpieczeństwo zagrożenia utraty zdrowia lub życia.

Opinia w sprawie podawania przez położną leków zewnątrzoponowo i podpajęczynówkowo

Położna może podawać leki przez cewnik zaimplantowany do przestrzeni zewnątrzoponowej oraz w okolice nerwów i splotów nerwowych w terapii bólu pooperacyjnego i innych zespołów bólowych. Warunkiem realizacji tych świadczeń jest ukończenie kursu specjalistycznego Terapia bólu ostrego u dorosłych (nr 02/10) program przeznaczony dla pielęgniarek i położnych.

Opinia w sprawie pielęgnacji kikutu pępowinowego noworodków. Wytyczne nadzoru krajowego w dziedzinie neonatologii.

Po urodzeniu się dziecka i ustaniu tętnienia należy zacisnąć pępowinę jałowym zaciskiem i przeciąć ją jałowymi nożyczkami, tak aby długość kikutu wynosiła 2-3 cm. Nie zaleca się stosowania alkoholu etylowego do odkażania kikutu pępowiny zarówno w warunkach szpitalnych, jak i w domu. Alkohol działa drażniąco na skórę noworodka i może wywieść działanie toksyczne, ponadto wydłuża czas odpadnięcia kikutu. Kikut pępowinowy zabrudzony kałem lub moczem u zdrowych noworodków urodzonych o czasie należy

przeemyć czystą wodą z mydłem, a po umyciu dokładnie osuszyć, dotykając delikatnie ręcznikiem. Podczas kąpieli- do czasu zagojenia kikutu należy nalewać nieco mniej wody do wanienki, tak aby specjalnie nie moczył (drobne zamoczenie nie stanowi problemu). Przed przystąpieniem do pielęgnacji pępowiny należy dokładnie umyć ręce wodą z mydłem. Nie należy niczym przykrywać kikutu pępowiny. Pieluszką powinna być zawinięta poniżej kikutu pępowiny, aby zapewnić swobodny dostęp powietrza. Jest to tzw. Sucha pielęgnacja pępowiny; jej stosowanie skraca czas odpadnięcia kikutu.

Podczas pobytu noworodka w szpitalu, a także w przypadku złych warunków higienicznych w domu zaleca się stosowanie antyseptyku(aczkolwiek WHO w wytycznych dla krajów rozwiniętych nie zaleca odkażania na oddziałach rooming-in).

Najbardziej wskazane do odkażania kikutu pępowiny są oktenidyna (preparat Octenisept na bazie roztworu wodnego) lub chlorheksydyna w zasypce. Preparat odkażający należy stosować raz na dobę , zwracając uwagę na dokładne jego nanieśenie na całą powierzchnię kikutu, ze szczególnym uwzględnieniem nasady. Należy poinformować rodziców na czym polega sucha pielęgnacja kikutu pępowiny oraz jakie są objawy zapalenia pępka. W przypadku wystąpienia obrzęku, zaczerwienienia o średnicy przekraczającej 5 mm lub innych niepokojących objawów należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem(nieprzyjemny zapach kikutu) oraz niewielka ilość śluzowatej wydzieliny u nasady kikutu, będąca następstwem lizy tkanek jest zjawiskiem prawidłowym.

Stanowisko Konsultanta Krajowego w dziedzinie Pielęgniarstwa Epidemiologicznego

w sprawie używania rękawic ochronnych do wykonywania iniekcji podskórnych, śródskórnych i domięśniowych.

Zgodnie z art. 11.1 ustawy z dnia 05 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 234, poz. 1570) kierownicy zakładów opieki zdrowotnej oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych są zobowiązani do podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Zarówno pacjent, jak i personel medyczny wykonujący zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek są narażeni na potencjalne ryzyko nabycia zakażeń. Zapobieganie zakażeniom polega na redukcji ryzyka wszystkimi dostępnymi metodami, a postępowanie ograniczone wyłącznie do mycia i dezynfekcji rąk przed wykonaniem iniekcji nie stanowi dostatecznej ochrony ani dla personelu ani dla pacjentów.

Na powierzchni skóry rąk personelu wykonującego zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek mogą występować niewidoczne uszkodzenia, a każdy pacjent może być potencjalnym źródłem zakażenia w kontekście aktualnej sytuacji epidemiologicznej w zakresie znacznego odsetka populacji osób z przewlekłym bezobjawowym zapaleniem wątroby o etiologii wirusowej HBV i HCV.

Skuteczną metodą prewencji zakażeń jest używanie i prawidłowe stosowanie rękawic ochronnych. Stosowanie rękawic nie zwalnia personelu z obowiązku mycia i dezynfekcji rąk. Przed nałożeniem rękawic ochronnych, a także po ich zdjęciu, pracownik ma obowiązek przeprowadzić skuteczną dekontaminację rąk.

Rękawice ochronne należy stosować wyłącznie do zabiegu u jednego pacjenta, po wykonaniu iniekcji należy je bezpiecznie zdjąć i przekazać do unieszkodliwienia.

Niedopuszczalne jest stosowanie tych samych rękawiczek do zabiegu u następnego pacjenta.

REASUMUJĄC:

Za zapewnienie prawidłowych warunków do zapobiegania zakażeniom szpitalnym oraz za zaopatrzenie w niezbędne środki ochrony, w tym rękawice ochronne odpowiadają i ponoszą z tego tytułu odpowiedzialność kierownik zakładu opieki zdrowotnej oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych. Wszystkie zabiegi polegające na wykonywaniu iniekcji domięśniowych, śródskórnych i podskórnych, w tym szczepienia ochronne, powinny być bezwzględnie wykonywane przez personel medyczny w jednorazowych rękawicach ochronnych.

**Konsultant Krajowy
w dziedzinie
Pielęgniarstwa
Epidemiologicznego
Beata Ochocka**

Spotkanie Przewodniczącej ORPiP Ewy Kowalskiej z Kierowniczą Kadrami Pielęgniarek i Położnych 3.11.2010r.

uczestniczki spotkania. foto z archiwum OIPiP

Zmiany w prawie

Komisja ds. Pielęgniarstwa Środowiska Nauczania i Wychowania uprzejmie informuje, iż ostatnio weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 208, poz. 1376).

Rozporządzenie nadaje nowe brzmienie załącznikom nr 1-4 określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu

podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 139, poz. 1139 ze zm.).

Zmiany te obejmują również załącznik nr 4: „Wykaz świadczeń gwarantowanych pielęgniarstwa lub higienistki szkolnej udzielanych w środowisku nauczania i wychowania oraz warunki ich realizacji”, w którym zmianie uległy m.in. rodzaje testów przesiewowych wykonywanych u uczniów klas V szkoły podstawowej (w wieku 12 lat).

Przepisy powyższego rozporządzenia stosuje się do świadczeń opieki zdrowot-

nej udzielanych na podstawie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartych lub zawieranych na 2011 r. i lata następne.

Prosimy o zapoznanie się z treścią załączników, a wprowadzone zmiany zastosować w praktyce.

mgr Małgorzata Marciniak
Przewodnicząca Komisji
ds. środowiska
nauczania i wychowania

Uroczystość wręczenia dyplomów Absolwentom Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Bydgoszcz 28 listopada 2010r

Centrum Medyczne LUX MED w Bydgoszczy

Grupa LUX MED jest największą prywatną siecią placówek medycznych w Polsce. Gości na rynku usług medycznych w Bydgoszczy od kilku lat. Na stałe wpisała się w krajobraz naszego miasta w roku 2008, kiedy to otwarto dwie wielospecjalistyczne placówki: przychodnię zakładową przy ul. Energetycznej oraz przychodnię ogólnodostępną przy ul. Chołoniewskiego. Dyrektorem naszego Centrum jest pani Doroła Koziółkiewicz- Lichota, lekarz specjalista chorób wewnętrznych, medycyny pracy i medycyny paliatywnej.

Pod Jej opieką pracują: Dział Dokumentacji Medycznej, Dział Obsługi Pacjenta oraz Dział Pielęgniarski i Stomatologia.

Zespół z placówki przy ul. Chołoniewskiego (bez Kasi... ale jest na drugim zdjęciu).

Przychodnie nasze świadczą szeroki zakres usług medycznych m.in. z zakresu interny, chirurgii, ortopedii, alergologii, laryngologii, neurologii, medycyny pracy, okulistyki, ginekologii, stomatologii. Wykonujemy badania diagnostyczne: laboratoryjne, audiometryczne, spirometryczne, echo serca, USG i inne.

Grupa LUX MED wdrożyła i utrzymuje cztery Certyfikowane Systemy Zarzą-

dzania oraz standardy świadczenia usług medycznych na najwyższym poziomie. Pacjenci przychodzący do CM LUX MED obdarzają nas kredytem zaufania. To zobowiązuje! Wagę tego kredytu doceniają wszyscy pracownicy dokładając starań, aby zapewnić Pacjentom dostęp do najlepszej bazy diagnostycznej oraz opiekę wysokiej rangi specjalistów medycyny.

..... i jest Kasia.

O Nas...

Tworzymy zgrany i kompetentny zespół Pielęgniarek i Asystentek stomatologicznych. Mamy wysokie kwalifikacje dzięki stale podnoszonej wiedzy na kursach, szkoleniach, konferencjach.

W naszym gronie są Koleżanki z wyższym wykształceniem oraz specjalistki w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, zachowawczego oraz rodzinnego. Doświadczenie zawodowe zdobywałyśmy m.in. na oddziałach chirurgii, reumatologii, chorób wewnętrznych, ortopedii, w zespole ratownictwa medycznego, w ochronie zdrowia pracujących.

W wykonywaniu badań audiometrycz-

nych oraz przy nakładaniu testów alergicznych wspomagają nas Koleżanki: Wiesia i Kamilla z innych placówek, współpracujących z LUX MED.

Zespół z placówki przy ul. Energetycznej

W naszym zespole, jak w przyjaznym powiedzeniu, wiek nie gra roli - doświadczenie uzyskane dzięki wieloletniej pracy w zawodzie współgra z nowoczesnym poglądem na pielęgniarstwo młodszych Koleżanek. Dodajmy do tego różnorodność zadań, jakie na co dzień wykonujemy - nie grozi nam rutyna!!

Pracując w Grupie LUX MED mamy możliwość uczestniczenia w przedsięwzięciach ogólnokrajowych, co niewątpliwie motywuje nas do olbrzymiego zaangażowania w naszą pracę. Wymierne tego efekty są niewątpliwe - zadowolenie Pacjentów, przychylna ocena przełożonych oraz nasza satysfakcja z dobrze wykonanej pracy. Takiej satysfakcji życzymy wszystkim Koleżankom i Kolegom.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia moc pogodnych życzeń, spełnienia marzeń, radości na każdy dzień Nowego 2011 Roku życzą:

Anna Jankowska- Sass, Anna Badzińska- Gnat, Anna Solińska, Bożena Kulesza, Wiesława Puls, Joanna Cygan, Wioletta Wieczorek, Ewa Truszczyńska- Zbierska, Joanna Szczepańska, Katarzyna Szarzyńska oraz Iwona Szumacher, która ma zaszczyt i przyjemność kierować tym Zespołem.

Uroczyste Otwarcie Oddziału Chorób Wewnętrznych w Nakle

Dnia 12.10.2010 roku w NZOZ „Nowy Szpital w Nakle i Szubinie” sp.z.o.o. został uroczysto otwarty, po kompleksowym remoncie Oddział Chorób Wewnętrznych.

Oddział Chorób Wewnętrznych posiada 22 łóżka w 8 salach, w tym 4 łóżka na Sali Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego. Remont i wyposażenie oddziału wpłynęły korzystnie na warunki hospitalizacji pacjentów i warunki pracy personelu.

W oddziale pracuje 14 pielęgniarek, którymi kieruje Pielęgniarka Oddziałowa mgr Irena Leis. Pracę zespołu lekarskiego nadzoruje lek. Krzysztof Demidowicz.

Wśród zaproszonych gości obecni byli między innymi: Zarząd i Dyrektorzy Grupy Nowy Szpital, Starosta i Zarząd Powiatu w Nakle Nad Notecią, Burmistrzowie gmin, Krajowy Konsultant w dziedzinie interny, Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy Ewa Kowalska, Wiceprzewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych Walde Maria Iwanowska, Naczelne Pielęgniarki, Oddziałowe, Dyrektorzy i Ordynatorzy NZOZ „Nowy Szpital w Nakle i Szubinie”.

Po oficjalnej części zaproszono wszystkich gości do zwiedzania wyremontowanego oddziału.

Przewodnicząca OIPIP wręcza list gratulacyjny

tekst
mgr Irena Leis

Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy informuje:

Podsumowując mijający rok, w okresie od stycznia do grudnia Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych zorganizował i przeprowadził **26 edycji** różnych kursów i szkoleń należały do nich między innymi:

- 1 edycja kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek i położnych
- 7 edycji kursu specjalistycznego w zakresie wykonania i interpretacji zapisu EKG
- 4 edycje kursu specjalistycznego w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej
- 3 edycje kursu specjalistycznego w zakresie szczepień ochronnych
- 2 edycje kursu dokształcającego w zakresie podstawy diabetologii
- 5 edycji kursu dokształcającego

w zakresie doskonalenia umiejętności społecznych niezbędnych w kontakcie z pacjentem i jego rodziną

4 edycje warsztatów nt. Regionalny program warsztatów edukacji diabetologicznej dla pielęgniarek

W wyżej wymienionych szkoleniach udział wzięło blisko **600 pielęgniarek i położnych**.

Na szczególną uwagę zasługuje również nowy kurs dokształcający w zakresie opieki pielęgniarstwa w radioterapii dla pielęgniarek i położnych. Pod koniec tego roku Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy przy współpracy z Centrum Onkologii zorganizowała pierwszą edycję tego szkolenia. W tym miejscu pragnę nadmienić, że była to pierwsza edycja szkolenia w Polsce. Szczególnie polecam pielęgniarkom i położnym, które w swojej pracy zawodowej stykają się z pacjentami po radioterapii.

Koordynator ds. szkoleń
Katarzyna Florek

Plebiscyt Medyczny 2010

Mieszkańcy Kujaw i Pomorza wybiorą najlepszego lekarza rodzinnego, pielęgniarkę lub położną, przychodnię i aptekę przyjazną pacjentom

Bo nad zdrowie nie masz nic lepszego

Kto otrzyma tytuł najlepszego lekarza rodzinnego? Kto zostanie pielęgniarką lub położną roku 2010?

Która poradnia i apteka okaże się najbardziej sprzyjającą pacjentom placówką?

Odpowiedź przyniesie styczniowy finał pierwszej edycji "Plebiscytu medycznego", organizowanego przez „Gazetę Pomorską”.

„Dziewięć dziesiątych naszego szczęścia polega na zdrowiu. Zdrowy żebrak jest szczęśliwszy niż chory król”.

„Złota” myśl XIX-wiecznego niemieckiego filozofa Arthura Schopenhauera pozostaje ciągle aktualna. Przypominając ten aforyzm pragniemy zaprosić Państwa do udziału w "Plebiscycie Medycznym 2010". To wyjątkowa okazja, by pokazać najlepszych lekarzy rodzinnych, pielęgniarki lub położne, przyjazną pacjentom poradnię i aptekę.

O zdrowie powinniśmy się troszczyć wtedy, kiedy nic nam nie dolega. Naszymi sojusznikami winno być wiele ogniw rodzimej służby zdrowia. Niewątpliwie jednak najważniejsi są ci, których będziemy wybierać, a potem nagradzać w naszym plebiscycie.

Odrodzona po latach instytucja lekarza rodzinnego jest pierwszą - dla wielu jedyną przez większość życia - która pomaga zachować zdrowie i prowadzić systematyczną profilaktykę. Wystarczy przypomnieć, że medycyna rodzinna w sposób holistyczny (całościowy) traktuje pacjenta. Dobry lekarz rodzinny to ktoś, kto nie tylko zna swojego pacjenta, ale także jego rodzinę, to ktoś, kto pomaga nie tylko w rozwiązaniu najczęściej spotykanych problemów zdrowotnych. Trudno wyobrazić sobie systemu ochrony zdrowia bez położnych i pielęgniarek. Pierwsze towarzyszącą nam

od momentu narodzin, a nie rzadko zanim przyjdziemy na świat. Nie do przecenienia jest też fachowa pomoc pielęgniarki. Współczesne następczynie Florence Nightingale (1820-1910), brytyjskiej pielęgniarki, twórczyni nowoczesnego pielęgniarstwa to osoby, bez których służba zdrowia istnieć by nie mogła.

W pierwszej edycji „Plebiscytu Medycznego”, który potrwa od 26 listopada 2010 r. do 27 stycznia 2011 r. można będą wybierać laureatów w czterech kategoriach:

- **Lekarz Rodzinny**
- **Pielęgniarka lub Położna**
- **Przychodnia przyjazna pacjentom (placówki publiczne i niepubliczne z podpisaną umową z NFZ)**
- **Apteka przyjazna pacjentom**

Każdy może zgłosić swoich kandydatów (od 26 listopada do 20 grudnia). Możemy to uczynić na kuponach, drukowanych w "Pomorskiej" (liczą się tylko oryginalne) lub za pomocą SMS (zgłoszenia będą przyjmowane do 20 grudnia, do godz. 23.59). Dla osób zgłaszających kandydata został przydzielony numer 72466 i prefiksy:

- a) zgłoszenie LEKARZA - imię i nazwisko kandydata, miasto, nazwa placówki, z którą jest związany, *np. lek. Jan Nowak, Toruń, Miejska Przychodnia Specjalistyczna*
- b) zgłoszenie PIELEŃNIARKI lub POŁOŻNEJ - imię i nazwisko kandydatki, miasto, nazwa placówki, z którą jest związana, *np.:*

poł. Anna Nowak. Położna, Nowa Wieś Wielka, Gminna Przychodnia lub piel. Anna Nowak. Pielęgniarka, Nowa Wieś Wielka, Gminna Przychodnia

c) zgłoszenie PRZYCHODNI - nazwa placówki, ulica, miasto, *np. Gminna Przychodnia - Nowa Wieś Wielka, ul. Przemysłowa, Brzoza*

d) zgłoszenie APTEKI - nazwa apteki, ulica, miasto, *np. Apteka BETULA, ul. Karpacka, Bydgoszcz.*

Należy pamiętać, żeby w wiadomości tekstowej SMS nie używać polskich znaków. Koszt jednego SMS-a (o treści do 160 znaków) to 2,44 zł z VAT.

Spośród nadesłanych zgłoszeń Kapituła Plebiscytu stworzy listę uczestników, która będzie opublikowana w „Pomorskiej”. Wtedy dopiero rozpocznie się właściwe głosowanie, które będzie prowadzone tylko za pomocą SMS-ów. Potrwa ono od 24 grudnia, od godz. 00:01 do 24 stycznia 2011 r. do godz. 23:59. Głosującym przydzielono numer 71466 i prefiksy:

- w kategorii LEKARZ RODZINNY - lek. nr kandydata (*np.:* lek.1),
- w kategorii PIELEŃNIARKA lub POŁOŻNA - piel.nr kandydatki (*np.:* piel.5),
- w kategorii PRZYCHODNIA - przy.nr przychodnia (*np.:* przy.7)
- w kategorii APTEKA - apt.nr apteki (*np.:* apt.12)

Koszt jednego SMS-a to 1,22 zł z VAT. Zwycięzcami plebiscytu zostaną te osoby, poradnie i apteki, które otrzymają największą liczbę głosów.

Najlepsi z najlepszych - lekarz rodzinny, pielęgniarka lub położna - nagrodzeni zostaną pamiątkowymi dyplomami oraz voucherami na weekendowy pobyt dla dwóch osób w hotelu Arka Medical SPA w Kołobrzegu. Poradnie i apteki przyjazne pacjentom nagrodzimy pamiątkowymi dyplomami i publikacjami na łamach „Gazety Pomorskiej”.

Przyznanych będzie także 6 wyróżnień (w każdej z kategorii) tym kandydatom, którzy otrzymają największą liczbę głosów z terenów poszczególnych wydań lokalnych "Pomorskiej".

Wyniki plebiscytu będą opublikowane 28 stycznia 2011 r.

Patronat na plebiscytem objął Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Kujawsko Pomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy oraz trzy Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych - w Bydgoszczy, Toruniu i we Włocławku.

Więcej informacji znajdą Państwo w regulaminem na stronie:

www.pomorska.pl/medyczny

Hanna Sowińska

Dzień Dawcy Szpiku

W Polsce co 1,5 godziny stawiana jest komuś diagnoza: nowotwór krwi, potocznie nazywany białaczką.

Dla wielu z tych osób jedyną szansą na wyleczenie jest przeszczep komórek macierzystych od niespokrewnionego dawcy. Szansa na znalezienie dawcy wynosi 1 na 25000, a nawet 1 na kilka milionów, ale jest możliwa. Dlatego im więcej potencjalnych dawców, tym są większe szanse na znalezienie tego właściwego.

Do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy zwróciła się Pani Katarzyna Jabłońska z Fundacji DKMS z prośbą i propozycją, abyśmy po raz drugi czynnie wzięli udział w akcji pobierania krwi od potencjalnych dawców.

pobieranie szpiku

26 października 2010 roku na Wydziale Humanistycznym UKW odbył się Dzień Dawcy Szpiku.

Pielęgniarki i Położne z Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy oraz z Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. dr E. War-

DZIEŃ DAWCY SZPIKU W BYDGOSZCZY

26 października, 2010 (wtorek)

W Polsce co 1,5 godziny stawiana jest komuś diagnoza: nowotwór krwi, czyli białaczka. Co drugi chory na białaczkę nie znajduje dawcy. Zarejestruj się jako potencjalny dawca szpiku. I Ty możesz uratować komuś życie. Rejestracja zajmuje tylko chwilę.

Rejestracja potencjalnych dawców:

Data: Wtorek, 26 października

Godziny: 11.00 – 18.00

Miejsce: Wydział Humanistyczny UKW

Adres: Jagiellońska 11, Bydgoszcz

Pamiętaj, weź ze sobą dokument tożsamości z numerem PESEL

Rejestracja jako potencjalny dawca jest bardzo poważną decyzją. W przypadku gdy okaże się, że właśnie Ty jesteś genetycznym bliźniakiem, dasz komuś nadzieję na nowe ŻYCIE. Jeśli wtedy zrezygnujesz, odbierasz komuś tę nadzieję.

Zastanów się, zanim podejmiesz decyzję o rejestracji.

Więcej o rejestracji i zostaniu dawcą na www.dkms.pl

Fundacja DKMS - Szasa Dawców Komórek Macierzystych Polska - Organizacja Pożytku Publicznego
ul. Altwara 18, 02-386 Warszawa, tel. 22 331 01 47, fax: 22 331 01 49, e-mail: fundacja@dkms.pl, www.dkms.pl
KRS: 0000318602, REGON: 141667781, NIP: 522-290-86-59, nr konta: PKO SA 78 124099 181111 001022 253391
Twoją 1% może uratować komuś życie!

Organizatorzy:

WSPÓLNE PRACOWNIK BIAŁACZKI

Patronat Honorowy:

Rektor Uniwersytetu
im. Kazimierza Wielkiego

Sponsorzy:

Piekarnia - Cukiernia "Allmar"
Marek Rudziński

Patroni medialni:

my też jesteśmy dawcami szpiku

mińskiego wzięły czynny udział pobierając krew od zgłaszających się osób

Zgłosiło się około 100 potencjalnych dawców.

Dziękuję Koleżankom za zaangażowanie i poświęcenie swojego wolnego czasu w tak ważnej sprawie, która chorym na białaczkę daje nadzieję na wyzdrowienie. Następny Dzień Dawcy, w którym weźmie udział Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych odbędzie się w 2011 roku.

Przewodnicząca ORPiP
Ewa Kowalska

Lęk przed rakiem !!!

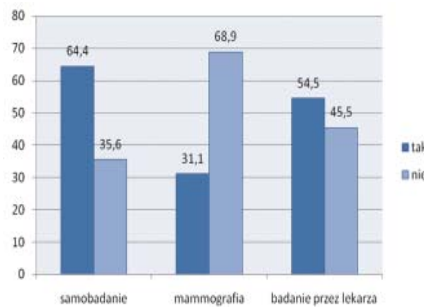
Problematyka zdrowia, definiowana wcześniej w kontekście zmiany patologicznej, zastąpiona została współcześnie określeniem zdrowia jako stanu pozytywnego tj. takiego potencjału, dzięki któremu człowiek może wpływać na jakość własnego życia.

Zmianę powyższej orientacji wymusiła niekorzystna sytuacja zdrowotna mieszkańców, prowadząca również do przekształceń w systemie opieki zdrowotnej, której uwieńczeniem stało się wprowadzenie w 1990 roku Narodowego Programu Zdrowia (NPZ). Istotnym elementem NPZ stanowiło m.in. zdrowie kobiety, które stało się również przedmiotem wielu badań. Priorytetem stała się poprawa zdrowia i jakości życia poprzez zmianę jego stylu, kształtowanie sprzyjającego zdrowiu środowiska oraz wyrównanie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych. Szczegółowe cele wiązały się m.in. ze zwiększeniem skuteczności edukacji zdrowotnej i działań w zakresie promocji zdrowia, usprawnieniem wczesnej diagnostyki oraz zwiększeniem efektywności leczenia nowotworów złośliwych szyjki macicy i piersi. Dlatego tak istotną kwestią stało się ciągle doskonalenie metod w promocji zdrowia oraz profilaktyce chorób nowotworowych, gdzie wykonywanie profilaktycznych badań cytologicznych i mammograficznych stanowi najdoskonalszą formę zmiany niekorzystnych warunków zdrowotnych kobiet.

Niepokojące statystyki zachorowalności i umieralności na nowotwory powinny skłonić do działań na rzecz zdrowia, jednak, tylko nieliczne kobiety, wykonują badania profilaktyczne. Wynika to w dużej mierze z niewiedzy oraz niskiej świadomości społecznej.

Wg raportu regionalnego dla województwa kujawsko-pomorskiego „Wiedza o nowotworach i profilaktyce” (Bydgoszcz 2008), prawie 90% kobiet słyszało o konieczności samobadania piersi, ale wykonuje je regularnie bądź rzadko -

64,4%. Mammografii poddało się 31,1% z badanych kobiet (Ryc. 1). Większość z nich (62,2%) nie zrobiła tego w ramach bezpłatnych akcji, bo o tych albo nie słyszały, albo nie czuły potrzeby robienia tego typu badania.

Ryc. 1. Badanie piersi (dane w procentach); Źródło: Raport regionalny dla województwa kujawsko-pomorskiego „Wiedza o nowotworach i profilaktyce”, Pracownia Badań Społecznych i Marketingowych SOMA, Bydgoszcz 2008

W profilaktyce raka szyjki macicy ponad połowa badanych kobiet deklaruje, że odwiedza ginekologa tylko wtedy, gdy jest do tego zmuszona. Prawie 8% badanych kobiet nigdy jeszcze nie odwiedziło ginekologa, w większości dlatego, że nie odczuwają żadnych dolegliwości. W tej grupie znajdują się głównie młode kobiety z podstawowym wykształceniem, mieszkające na wsi.

W grupie badanych kobiet, które nie miały jeszcze wykonywanej cytologii dominują również kobiety młode, mieszkające na wsi, z zawodowym i niższym wykształceniem. Z drugiej strony, w przypadku kobiet, które miały już przynajmniej raz wykonywaną cytologię – badanie jest powtarzane raz w roku (37,8%), zwłaszcza u wykształconych kobiet z dużych miast. U co piątej badanej kobiety badanie to wykonywane jest co 2-3 lata. Ważne jednak, że dla prawie 15% kobiet jest to badanie wykonywane jedynie sporadycznie, rzadziej niż raz na pięć lat. Dotyczy to zwłaszcza kobiet po 60 roku życia, z niskim wykształceniem, mieszkających na wsi. Różne są motywy

wykonywania cytologii. Kobiety młode poddają się badaniu przede wszystkim, gdy planują ciążę. Wysoko wykształcone mieszkanki miast poddają się badaniu cytologicznemu przy okazji rutynowych, regularnych wizyt profilaktycznych, a mieszkanki wsi, zwłaszcza te o bardzo niskim wykształceniu – wtedy, gdy zauważą niepokojące objawy.

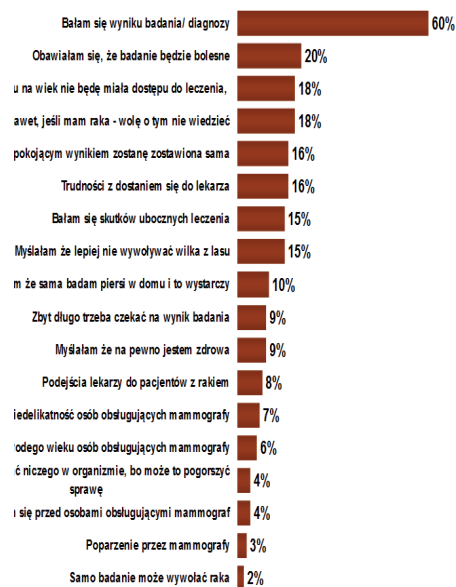
Socjomedyczne wyjaśnienia problematyki wskazują na niedostatek wiedzy medycznej społeczeństwa dotyczącej uwarunkowań stanu zdrowia, czynnikach ryzyka, typowych objawach oraz roli zachowań zdrowotnych. Dlatego nieoceniona jest tutaj rola pielęgniarki i położnej, która poprzez wpływ na świadomość kobiet oraz podkreślenie indywidualnego pierwiastka kształtowania zdrowia, podejmuje działania prewencyjne w myśl hasła „Twoje zdrowie w Twoich rękach”. Istotny w przekazie jest taki komunikat, który zachęciłby kobiety do badań

w sposób, nie powodujący poczucia lęku bowiem, jak wskazują badania przeprowadzone m.in. przez MillwardBrown (Warszawa, 2010), znacznie częściej do poddania badaniu skłaniała perswazja konkretnej osoby, a więc m.in. pielęgniarki i położnej, która jest w stanie złamać tę barierę. Jak wykazują dalej badania, lęk przed ich wykonaniem, najczęściej dotyczy sytuacji takich jak: niepewność wyniku/diagnozy, ból, wstyd, strach przed postawieniem samej sobie z problemem i przed skutkami ubocznymi ewentualnego leczenia oraz brakiem dostępu do leczenia w przypadku zdiagnozowania choroby (Ryc. 2).

Wiąże się więc z konsekwencjami choroby. Obok strachu, jak wykazują dalej badania, również silna jest postawa uciekacza (lepiej nie wiedzieć, że jest się chorym). Emocje, jakie odczuwały kobiety (które nie wykonały badania mammograficznego), na wieść o możliwości jego wykonania to: strach, niepokój, zdenerwowanie, zagrożenie, złość i wstyd. Ponadto, wśród wielu kobiet nadal funkc-

jonuje myślenie stereotypowe o nowotworze (rak piersi utożsamiany jest z wyrokiem śmierci).

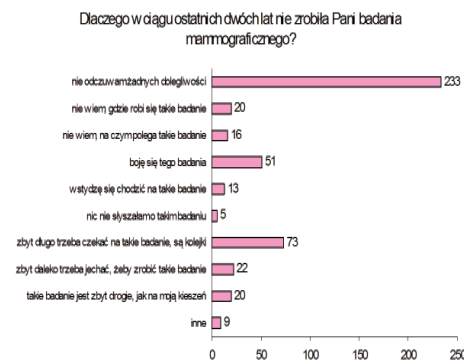
Ryc. 2. Obawy związane z wykonaniem badania mammograficznego piersi wśród kobiet, które wzięły udział w programie; Źródło: Raport z badania Capibus, MillwardBrown, Warszawa 2010

Coraz częściej również psychologia społeczna wskazuje na potrzebę pozytywnego przekazu komunikatu namawiającego kobiety do wykonania badania profilaktycznego, odbiegającego swą formą od typowego „**Badaj się, jeśli nie chcesz mieć raka**”. Przekaz ten coraz częściej zostaje przekształcony w taki sposób, aby kobieta mogła dostrzec korzyści z wykonywanych badań profilaktycznych, a więc: np. „**Badam się, więc mam pewność**”.

Na powyższy aspekt zwróciły uwagę badania przeprowadzone przez Polską Agencję Badawczą na zlecenie Centralnego Ośrodka Koordynującego Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi w Warszawie. Wykazały one, że komunikat powinien być sformułowany w taki sposób, aby przeciwstawić straty (chorobę) zyskowi (zdrowiu) np. Zbadaj się, upewnij się, że jesteś zdrowa, użyć różnych określeń pomijających zagrożenia, ze wskazaniem na nagrodę np. Zbadaj piersi. Wygraj zdrowie i życie, rozróżnić podmioty zainteresowane zdrowiem kobiety np. Mamo,

bądź zdrowa, zbadaj się!

Badania wykazały również, że powody niewykonania badania mammograficznego, jakie podawały kobiety, to przede wszystkim nieodczuwanie żadnych dolegliwości (Ryc. 3).

Ryc. 3. Przyczyny niewykonywania badania mammograficznego; Źródło: Okresowe badania mammograficzne. Prezentacja wyników z badania jakościowego i ilościowego, Polska Agencja Badawcza, Warszawa 2010

Reasumując

Decyzję o przystąpieniu do badań profilaktycznych, czy wizyty lekarskiej pacjentka podejmuje niejednokrotnie dopiero wtedy, gdy dzieje się coś niepokojącego, lub gdy podejrzewa u siebie chorobę. Spowodowane jest to indywidualnymi oraz środo-wiskowymi uwarunkowaniami, które znacząco rzutują na sposób postrzegania i interpretowania pewnych objawów, ale również lękiem, który jest tym czynnikiem, który działa paraliżująco.

Pozostaje postawić pytanie: czy kobiety będące pielęgniarkami, nie reagują podobnie? Czy opór i lęk przed cytologicznymi i mammograficznymi badaniami nie powodują podobnej reakcji, pomimo znajomości tematu? Istotne jest zatem pokonanie własnych barier lękowych, a by móc wiedzą i doświadczeniem wpływać na świadomość swoich podopiecznych.

dr n. med. Tomasz Mierzwa,
mgr Agnieszka Kowalska-Bartnik,
dr n.med. Anna Koper
Zakład Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Centrum Onkologii
im. prof. Łukaszczyka
w Bydgoszczy

NOWOTWOREK

Jestem Nowotworek.
Czarny mam humorek.
Lubię Was pomęczyć
I trochę podręczyć.

Rosnę potajemnie,
A siła tkwi we mnie.
Czynię spustoszenie
Na Wasze życzenie.

Co to! Rozpacz dzika.
Jest profilaktyka ?
Och! Co to się dzieje ?
"Wiatr mi w oczy wieje".

Gdy się tylko tworzę,
Gdy tylko powstaję,
Niszczą mnie i trują.
Albo wycinają.

Ta profilaktyka
Nie daje "pofikać"
Szybko mnie dopada
Gdy się wcześniej bada.

Odkąd są Programy
My życia nie mamy.
Bach! Profilaktyka!
I ślad po nas znika.

Justyna Kamińska

25 lat 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ

10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ funkcjonuje w Bydgoszczy już od 25 lat.

Od 1999 r., jako Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej otwierając się dla wszystkich pacjentów, a nie ograniczając jedynie do pacjentów resortowych.

Oficjalne obchody 25-lecia 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ odbyły się dnia 15 października 2010 r. Rozpoczęły się uroczystym odznaczeniem w Muzeum Pomorskiego Okręgu Wojskowego 278 najbardziej zasłużonych pracowników szpitala medalami: złotym, srebrnym i brązowym „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, nadanymi przez Ministra Obrony Narodowej na wniosek Komendanta Szpitala.

Kolejna część uroczystości odbyła się w Kinoteatrze POW. Wzięło w niej udział grono zaproszonych gości, a wśród nich przedstawiciele władz państwowych, wojskowych oraz duchowieństwa, komendanci i dyrektorzy placówek medycznych, Przewodnicząca OIPIP w Bydgoszczy, ponadto wieloletni przyjaciele Szpitala, sponsorzy i darczyńcy, a także byli i aktualni pracownicy szpitala. Przedstawiono krótko historię Szpitala.

Wspomniano tych, których pożegnaliśmy na zawsze, a wśród nich m.in. pielęgniarki i położne:

Wiolettę Dworczak, Ewę Małkowską, Barbarę Chruszczewską, Barbarę Majchrzak, Marię Sobieraj, Alicję Werę, Wiolettę Malewicz.

Cześć ich pamięci

Podczas uroczystości w Kinoteatrze przyznano :

HONOROWE ODZNAKI PAMIĄTKOWE SZPITALA w uznaniu szczególnych zasług w podnoszeniu prestiżu i dobrego imienia Szpitala:

HONOROWE ESKULAPY za całokształt dotychczasowych osiągnięć:

PAMIĄTKOWY RYNGRAF za długoletnią pracę i służbę 36 Pracownikom Szpitala.

PAMIĄTKOWĄ STATUETKĘ z okazji 25-lecia pracy i służby w 10 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SPZOZ 204 Pracownikom Szpitala,

Komendant dziękując wieloletnim pracownikom Szpitala i osobom zasłużonym wspominał o ich ofiarności, oddaniu i profesjonalizmie, który pozwolił na stały rozwój Szpitala czego potwierdzeniem jest Certyfikat Akredytacyjny przyznany przez Ministra Zdrowia, a wręczony podczas uroczystości przez Pana Jerzego Henniga Dyrektora Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie. W Szpitalu kładzie się nacisk na rozwój zawodowy i kształcenie personelu. Aktualnie 16% zatrudnionych pielęgniarek i położnych posiada specjalizację, 26% ma wyższe wykształcenie pielęgniarskie.

Wśród osób odznaczonych medalami i wyróżnionych statuetką większość stanowiły pielęgniarki i położne.

Całą uroczystość uświetnił koncert zespołu Fundacji Pro Omnibus oraz Orkiestry im. Johanna Straussa pod batutą Marka Czeakały.

tekst: A.M. i I.Ż
foto z archiwum szpitala

II Ogólnopolski Dzień Szczepień - 27 listopada 2010r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łańcucie informuje, że w dniu 27 listopada 2010r. obchodzony jest II Ogólnopolski Dzień Szczepień.

Celem II Ogólnopolskiego Dnia Szczepień jest promowanie idei szczepień ochronnych jako najskuteczniejszego sposobu zapobiegania chorobom, oraz poszerzenie dostępu do nowoczesnych metod profilaktyki zdrowotnej w społeczności polskiej. W tegorocznej akcji chcemy skoncentrować się nie tylko na obalaniu krążących mitów na temat szczepień, ale także zwrócić uwagę na fakt, iż na każdym etapie życia, bez względu na wiek i płeć szczepienia są nie tylko wskazane, ale niezbędne dla podtrzymania zdrowia. Dzieci, zwłaszcza te do 2 roku życia, z powodu niedojrzałości układu odpornościowego, stanowią grupę podwyższonego ryzyka poważnych zakażeń bakteryjnych. Ważne jest więc, aby zapewniać im najszerszą ochronę i zabezpieczyć przede wszystkim przed

groźnymi pneumokokami. Młodzież, ze względu na częsty kontakt z rówieśnikami i zmiany w organizmie związane z okresem dojrzewania należy szczepić m.in. przeciwko meningokokom, które są jedną z najczęstszych przyczyn sepsy oraz zapalenia opon mózgoworodzeniowych.

Dorośli, to grupa, w związku z powolnym wyczerpywaniem się układu odporności organizmu, szczególnie narażona na ciężki przebieg choroby i poważne powikłania związane z przebiegiem grypy i zakażeń pneumokokowych.

Nie ulega więc wątpliwości, że wpływ szczepień na zdrowie i życie każdego z nas jest niepowtarzalny! Dodatkowo szczepienia należą do ekonomicznie najbardziej opłacalnych interwencji medycznych.

Ogólnopolski Dzień Szczepień organizowany był po raz pierwszy w 2009 r. jako społeczna akcja non-profit. Inicjatywa obchodów powstała dzięki współpracy trzech towarzystw lekar-

skich: Polskiego Towarzystwa Immunologii Doświadczalnej i Klinicznej, Sekcji Wakcynologii, Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego oraz Polskiego Towarzystwa Wakcynologii. Partnerem instytucjonalnym i współorganizatorem obchodów Ogólnopolskiego Dnia Szczepień jest Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka”.

Inicjatywa obchodów Ogólnopolskiego Dnia Szczepień wpisuje się w działania na rzecz promocji i profilaktyki zdrowotnej zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia.

W ramach Ogólnopolskiego Dnia Szczepień są prowadzone:

- akcja informacyjna i medialna promująca ideę szczepień
- organizacja punktów informacyjno - konsultacyjnych, które udzielają porad specjalistycznych dotyczących szczepień
- akcje szczepień w wybranych placówkach medycznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łańcucie

Szczepić może pielęgniarka, położna po ukończeniu kursu specjalistycznego

(Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07.11.2007r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego Dz.U. z dnia 14.11.2007r. § 1 ust. 1 pkt.1 g)

Szczepienia ochronne - kurs specjalistyczny dla pielęgniarek.

Właśnie nie tak dawno zakończyła się kolejna edycja. Następna, odbędzie się dopiero po nowym roku, jednak już teraz nie brakuje pytań od osób zainteresowanych. Szkolenie to prowadzone jest pod kierunkiem mgr Małgorzaty Kilichowskiej, z którą mam przyjemność pracować w tym zakresie od wielu lat. Pani Małgorzata jest mgr pielęgniarstwa, posiada specjalizację I st. z zakresu higieny i epidemiologii, a na co dzień

pracuje w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy, w Nadzorze nad szczepieniami ochronnymi.

Starannie dobrana kadra dydaktyczna gwarantuje wysoki poziom kształcenia, stąd każda edycja jest pozytywnie oceniana przez uczestniczki.

Pielęgniarka, która legitymuje się zaświadczeniem o ukończeniu kursu szczepień ochronnych, posiada wiedzę na temat zasad wykonywania i finansowania szczepień ochronnych na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, zna rodzaje odporności, wskazania

i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych i obowiązujący w Polsce Program Szczepień Ochronnych. Można wymieniać jeszcze wiele innych istotnych umiejętności, ale najważniejszym celem tego szkolenia jest to, że pielęgniarka samodzielnie wykona szczepienia ochronne. Do grona tych osób po egzaminie 10.11.2010r. dołączyły panie pielęgniarki z niżej załączonego zdjęcia.

Koordinator ds. szkoleń
Katarzyna Florek
foto: Danuta Zroślak

Warsztaty edukacyjne dla pielęgniarek i położnych

Dnia 20.10. 2010r. w sali konferencyjnej OIPIP w Bydgoszczy odbyły się po raz kolejny w tym roku warsztaty edukacyjne dla pielęgniarek i położnych zorganizowane przy współpracy Komisji ds. Położnych, Komisji ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego przy OIPIP, firmy Pelargos oraz firm patronackich IBSS BIOMED S.A. oraz PPF HASCO-LEK S.A.

Wykład nt:

- „Mikroflora bakteryjna pochwy i jej rola w zwalczaniu infekcji układu moczowo-płciowego u kobiet”. zaprezentowała dr Iwona Zielińska.

Kolejny temat przedstawiła Pani Marta Zagórzyńska przedstawiciel medyczny firmy PPF HASCO-LEK S.A.

- „Dlaczego niemowlęta karmione piersią wymagają suplementacji witaminą D i K?”

Uczestniczki warsztatów

Przedstawiciel firmy
PPF HASCO-LEK S.A.

Jak zawsze koleżanki pielęgniarki i położne licznie przybyły na warsztaty. Na zakończenie każda z uczestniczek otrzymała certyfikat uczestnictwa, materiały promocyjne od firmy Pelargos oraz upominki od firm patronackich.

Zapraszamy do udziału w kolejnych warsztatach edukacyjnych. O terminach spotkań będziemy informować na stronie internetowej OIPIP.

tekst, foto
Wiesława Stefaniak-Gromadka

Prawo a medycyna

Pod takim tytułem **13 października 2010r** odbyła się w Sali Konferencyjnej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy konferencja dla pielęgniarek i położnych, szczególnie prowadzących działalność gospodarczą w formie indywidualnej lub grupowej praktyki.

Zorganizowana została przez firmę Inter Ubezpieczenia i Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych. Patronat sprawowała Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Podczas Konferencji przedstawiono następujące tematy:

Działalność gospodarcza a odpowiedzialność pielęgniarek i położnych.

- Elżbieta Garwacka-Czachor - Wiceprezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek i położnych w świetle prawa.

- dr Małgorzata Serwach, Uniwersytet Łódzki

Ubezpieczenia w zawodzie pielęgniarki i położnej

- Andrzej Twardowski.

Wykroczenia zawodowe a odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek i położnych.

mgr Ewa Dynowska, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Uczestnicy konferencji

od lewej:
Elżbieta Garwacka-Czachor,
Małgorzata Serwach, Ewa Kowalska

Przedstawione zagadnienia cieszyły się dużym zainteresowaniem.

tekst, foto
Wiesława Stefaniak-Gromadka

„Zdrowa Kobieta – Zdrowa Rodzina”

W dniach 5 – 6 listopada 2010 roku w Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera Bydgoszczy odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Zdrowa Kobieta – Zdrowa Rodzina”.

Organizatorami Konferencji byli:
Oddział Akademicki Polskiego Towarzystwa Położnych w Bydgoszczy
Zakład Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek
Zakład Pielęgniarstwa Położniczego
Pracownia Podstaw Opieki Położniczej
Wydziału Nauk o Zdrowiu UMK Collegium Medicum im. L. Rydygiera
w Bydgoszczy
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
oraz Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

Patronatem Honorowym Konferencję objęli:

Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Prof. dr hab. Andrzej Radzimiński
 Prorektor ds. Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
 Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Prof. dr hab. Małgorzata Tafil-Klawe
 Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki
 Prezydent Miasta Bydgoszczy Konstanty Dombrowicz

Uczestnikami konferencji byli wysokiej klasy eksperci: pracownicy naukowo-dydaktyczni Uczelni Medycznych, przedstawiciele różnych zawodów: położne, pielęgniarki, lekarze, fizjoterapeuci, psychologowie i inni.

W czasie dwudniowych spotkań uczestnicy konferencji wymienili doświadczenia naukowe oraz zawodowe z zakresu nowoczesnej, całościowej opieki położniczo – ginekologicznej oferowanej współcześnie kobietom i ich rodzinom w różnych okresach życia od pokwitania, poprzez lata dojrzałości płciowej, klimakterium i aż do późnej starości. Wiele uwagi obradujący poświęcili także aspektom medycznym, psychologicznym i etycznym – prawnym badań prenatalnych oraz promocji zdrowia kobiety i jej rodziny.

tekst: Mariola Banaszkiwicz
 foto: Romana Pawłowska

Nie zabieraj mnie od mamy!

Pod takim hasłem odbyła się w dniach 9-10 listopada 2010 r. w Warszawie XVI konferencja szkoleniowa Fundacji Rodzić po Ludzku. Wystąpienia zaproszonych gości z kraju i z zagranicy: położnych, lekarzy, psychologów, socjologów i kulturoznawczyń poświęcone były znaczeniu pierwszego kontaktu dziecka i matki, jego wpływu na ich wzajemne więzi, emocje, na laktację, na sposób i długość karmienia dziecka. Omówiono również realizację pierwszego kontaktów polskich placówek szpitalnych. WHO i UNICEF od lat rekomendują niezakłócony kontakt dziecka z matką zaraz po porodzie do zakończenia pierwszego karmienia piersią..

To, co od zarania ludzkości wiedziały i robiły matki dzięki swojej intuicji, potwierdzają współczesne badania naukowe. Najważniejszą potrzebą zdrowego noworodka po porodzie jest bliski, nieprzerwany kontakt z mamą. Tu dostaje pokarm, ciepło, bezpieczeństwo i miłość. Spełnienie tej fundamentalnej potrzeby gwarantuje udaną adaptację w nowym świecie i tworzy podstawy do społecznego funkcjonowania dziecka w przyszłości. W świetle medycyny opartej na dowodach (EBM), w pracach badawczych publikowanych w przeglądzie systematycznym Biblioteki Cochrane, uzyskano wyniki istotnie statystycznie, potwierdzające pozytywny wpływ wczesnego kontaktu „skóra do skóry” (ang. skin-to-skin STS)

na wybrane wskaźniki karmienia piersią, emocje/zachowania matki i dziecka oraz niektóre parametry fizjologiczne noworodka. Wydolne oddechowokrzężeniowo dziecko pozostawione w kontakcie STS ma stworzone najlepsze warunki do prawidłowej termo-

regulacji. Wczesny STS przyczynia się do niwelowania stresu termicznego po porodzie. Noworodek kolonizuje się florą bakteryjną matki, a nie florą szpitalną. Poprzez poknięcie pierwszej siary, zawierającej skoncentrowane przeciwciała, żywe komórki i inne czynniki odpornościowe, otrzymuje naturalną ochronę przeciwniebezpieczną. Wysokoenergetyczna siara, przyjęta nawet w niewielkiej ilości, zapewnia mu prawidłowy poziom glukozy we krwi. Wczesny kontakt moduluje napięcie mięśniowe, motorykę, rytm snu i czuwania oraz zachowanie noworodka w pierwszych godzinach życia. Wpływa korzystnie na jego procesy neurobehavioralne.

Dzieci śpią dłużej, są spokojniejsze, wykazują przewagę ruchów zgięcia w stosunku do ruchów wyprostnych (niekorzystnych), mniej płaczą. Nie płaczą też w charakterystyczny sposób, określany jako „wołanie o pomoc”. Jeśli pierwszy kontakt połączony jest z karmieniem piersią, to miejsce połykanego do tej pory płynu owodniowego zajmuje siara. Zgodnie z koncepcją „dzielenia się kompetencjami” przez płyn owodniowy i mleko matki, pozwala to na kontynuowanie morfologicznego i funkcjonalnego dojrzewania przewodu pokarmowego i innych narządów.

STS warunkuje behavioralny mechanizm, prowadzący do znalezienia i uchwycenia brodawki. Dotyk ciała matki, jej zapach i ciepło to czynniki ułatwiające dziecku odszukanie piersi, prawidłowe jej uchwycenie i ssanie. Noworodki przystawione do piersi w trakcie STS potrafią rozpoznać zapach pokarmu własnej matki i są częściej oraz dłużej karmione piersią,

W czasie wczesnego kontaktu STS rozpoczyna się właściwa interakcja matka-dziecko w zakresie relacji psychicznych. Budowane jest matczyne odczucie więzi z dzieckiem, co przejawia się jej uczuciowym zachowaniem-głaskaniem, całowaniem, wpatrywaniem w dziecko. STS wpływa też na poprawę samooceny matki, jeśli chodzi o jej kompetencje rodzicielskie. Prawidłowy pierwszy kontakt, połączony z aktywnym ssaniem piersi, to dobry początek laktacji, zapowiadający dalszy pomyślny jej przebieg. Oxytocyna i prolaktyna, hormony przysadki mózgowej, największy poziom osiągają w trakcie ssania piersi przez dziecko. Oxytocyna warunkuje odruch wypływu pokarmu, a dodatkowo wpływa na obkurczanie macicy i zmniejsza ilość traconej przez matkę krwi po porodzie.

Prolaktyna odpowiada za syntezę mleka przez komórki nabłonka wydzielniczego w gruczołach piersiowych. Jej poziom rośnie w czasie ssania piersi, osiąga szczyt w 45 min. po karmieniu, nazywana jest „hormonem szczęścia” lub „hormonem macierzyństwa”. Uważa się, że odpowiada za intensywne odczucia matki, dotyczące potrzeby „bycia razem z dzieckiem”.

Z badań ankietowych Fundacji wynika, że tylko 10% dzieci i matek ma szansę na prawidłowy, nieprzerwany kontakt zaraz po porodzie. Na przeszkodzie stoją zwykle nawyki i procedury szpitalne, które zbyt często wygrywają z realizacją potrzeb matek i dzieci. Z kolei z ankiet rozesłanych przez zespół Fundacji do kierowników oddziałów położniczo-noworodkowych wynika, że STS realizowany jest wobec wszystkich naszych podopiecznych. Skąd taka

ogromna rozbieżność? Zapewne w wyniku to z różnego rozumienia tego zagadnienia, jego roli i znaczenia oraz sposobu realizacji.

Jak powinien wyglądać pierwszy kontakt „skóra do skóry”?

Pierwszy, wczesny, prawidłowo przeprowadzony kontakt STS, określany również jako kontakt „ciało do ciała”, polega na ułożeniu nagiego noworodka bezpośrednio po narodzinach, jeszcze przed przecięciem pępowiny, na nagim ciele matki. Noworodek jest delikatnie osuszany i chroniony przed utratą ciepła ogrzany wcześniej pieluszkami, położonymi na plecach i główce. Ocena w skali Apgar, oznakowanie, odpępnienie, ewentualne wstępne badanie odbywa się na brzuchu / klatce piersiowej matki. Wszystkie rutynowe procedury, które nie ratują życia powinny być odłożone do zakończenia STS (WHO 1996). Zaopatrzenie pępowiny wykonane jest zgodnie z zasadami aseptyki. W trakcie ewentualnych zabiegów położniczych (ogłędziny kanału rodnego, szycie krocza, nawet kontrola instrumentalna macicy) personel medyczny pomaga matce trzymać okrytego noworodka w kontakcie „skóra do skóry”, obserwuje jego zachowanie, zabarwienie skóry, oddy-

chanie. Gdy dziecko jest gotowe do karmienia, co manifestuje ruchami głowy w kierunku brodawki sutkowej, odruchem szukania i ssania (np. piąstki) średnio po 15-19 min.-personel asystuje matce w przyjęciu wygodnej pozycji i przedstawieniu dziecka do piersi. Zalecaną formą pomocy (jeśli to tylko możliwe) jest technika „hands-off” (czyli bez użycia rąk), polegająca na poradach słownych (WHO 1996).Większość noworodków przystawia się efektywnie do piersi przeciętnie w 49-55 min. życia.

W Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie standardów postępowania oraz procedur medycznych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem znajduje się zapis dotyczący kontaktu między matką i dzieckiem oraz opieki laktacyjnej. Rozporządzenie wskazuje co najmniej dwie godziny nieprzerwanego kontaktu dziecka bezpośrednio po urodzeniu z matką „skóra do skóry”, którego przerwanie lub zaniechanie musi być odnotowane w dokumentacji medycznej matki i dziecka z podaniem powodu takiego

postępowania.

Opisuje również warunki dobrej opieki laktacyjnej i zaleca sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad położnicą i zdrowym noworodkiem przez tę samą osobę.

Pełny tekst Rozporządzenia m.in. w Dzienniku Ustaw Nr 187 z dn.7 października 2010r.,poz. 1259.

Prawo to zacznie nas obowiązywać od kwietnia 2011 roku.

Również zespół Fundacji Rodzić po Ludzku zapowiedział rozpoczęcie kampanii społecznej na rzecz realizacji prawidłowego pierwszego kontaktu STS.

Mamy więc już niewiele czasu by, tak zorganizować opiekę poporodową w polskich oddziałach położniczych, aby realizować obowiązującą procedurę. Czasem zmiana czynności wykonywanych od lat w określony sposób nie jest prosta. Łatwiej będzie nam tego dokonać, gdy damy się przekonać np. badaniom naukowym o roli STS, a intuicji zawodowej o magii tych chwil.

Z pozdrowieniami

Mirosława Ziółkowska

Wielospecjalistyczny Szpital Miejski

im. dr. Emila Warmińskiego

Bydgoszczy

dr n. med Beata Pawlus neonatolog ze Szpitala im. Świętej Rodziny w Warszawie

prof. Denis Walsh położny z Wielkiej Brytanii

Claude Didierjean-Jouveau- z francuskiego stowarzyszenia wspierającego karmienie piersią, autorka książek m.in. Droga mleczna, Poród bez granic.

Podziękowania

**Paniom
Reginie Karnowskiej
i Małgorzacie Stachnik**

pielęgniarkom anestezyjologicznym
przechodzącym na emeryturę
po 35 latach pracy
serdeczne podziękowania
za wieloletnią współpracę,
zaangażowanie i życzliwość
wraz z życzeniami
zdrowia i pomyślności

składają

Naczelną Pielęgniarką Szpitala,
Pielęgniarką Oddziałową
oraz
koleżanki z Oddziału
Anestezyjologii i Intensywnej Terapii
Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego
w Bydgoszczy

**Pani
Danucie Różańskiej**

Pielęgniarce koordynującej „Solanki”
Uzdrowisko Inowrocław
Przechodzącej po 39 latach pracy
na emeryturę

Serdeczne podziękowania za
wieloletnią współpracę z życzeniami
zdrowia i wszelkiej pomyślności

składają

Zarząd, pielęgniarki i pracownicy

W imieniu ORPiP serdeczne podziękowania składa
Przewodnicząca Ewa Kowalska

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki
długoletniego pracownika Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego
w Bydgoszczy

śp. **Janiny Lis**
Pielęgniarki

Rodzinie zmarłej wyrazy głębokiego współczucia

składa
w imieniu ORPiP
Przewodnicząca
Ewa Kowalska

Koleżance **Urszuli Wrzeszcz**
wyrazy współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają
Pielęgniarki i Położne Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy

---

„Słowa nie ukoją bólu, ale nas połączą”

Pani **Elżbiecie Waligórze**
Pielęgniarce Oddziałowej Oddziału Kardiologii
Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego
im. dr E. Warmińskiego w Bydgoszczy

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składa
Przewodnicząca w imieniu ORPiP w Bydgoszczy

Koleżance **Kindze Wdowiak**
Wyrazy współczucia z powodu śmierci

Ojca

składają
Pielęgniarki z Uzdrowiska "Solanki" w Inowrocławiu

Koleżance **Agnieszce Sikorskiej**
wyrazy głębokiego współczucia i kondolencje z powodu śmierci

Taty

składają
koleżanki z Oddziału Chirurgicznego w Szubinie.

Wigilia to czas specyficznych potraw takich jakich często nie jadamy w ciągu roku. Podobno tego wieczoru im więcej dań podasz tym większy dostatek spotka twój dom w nowym roku.

Potrawy muszą być tradycyjne, postne i koniecznie- wyjątkowo smaczne.

Podczas wieczerzy wigilijnej nie powinno na stole zabraknąć ryb przygotowanych na wiele różnych sposobów. A oto kilka przepisów na przygotowanie śledzia.

Śledzie po sułtańsku

Składniki

250 g płatów śledziowych,
2 duże cebule,
5 dag rodzynek,
1/2 szklanki oliwy,
2-3 łyżeczki soku z cytryny,
1/2 małej puszczonej koncentratu pomidorowego,
1 łyżeczka cukru,
pieprz.

Sposób przygotowania:

Śledzie moczymy w chłodnej wodzie lub mleku przez 1-2 godziny, żeby pozbawić je zbytnej słoności. Osuszamy i kroimy na ukośne kawałki. Rodzynki zalewamy wrzątkiem i parzymy przez kilka minut. Cebulę obieramy i kroimy w cienkie plasterki. Na patelni rozgrzewamy łyżkę oleju, wrzucamy cebulę i szklimy ją. Dodajemy cukier, koncentrat pomidorowy, sok z cytryny i odsączone rodzynki. Mieszamy, dusimy przez kilka chwil, nie dopuszczając do zagotowania. Odstawiamy do ostygnięcia. W szerokim słoiku układamy na przemian warstwy śledzi i zalewy pomidorowo-rodzynkowej (pierwszą i ostatnią warstwę ma stanowić sos), a każdą z nich oprószamy pieprzem. Zalewamy oliwą. Przed podaniem odstawiamy do lodówki na co najmniej 6 godzin, a najlepiej na całą noc.

Śledzie Cebulowe

Składniki

1 kg świeżych śledzi
2 szklanki zimnej wody
0,5 szklanki octu
2 łyżki soli
ziele angielskie
liść laurowy
4 cebule
olej

Sposób przygotowania:

Ze śledzi zrobić filety.
Zagotować wodę, ocet, sól, ziele angielskie i liść.
Zalać tym śledzie na 24 godziny.
Następnie odsączyć.
Dodać cebulę.
Zalać olejem.

Śledzie cytrynowe

Składniki

9 filetów śledziowych
5 cytryn
5 cebul
pęczek koperku lub koperek suszony
pieprz ziarnisty
liść laurowy
ziele angielskie
dobry olej

Sposób przygotowania:

Układamy w słoiku warstwami: wymoczone śledzie pokrojone w kwadraty, krążki sparzonej cebuli, plasterki cytryny, posypujemy koperkiem. Z boku wciskamy liść laurowy, parę ziarenek pieprzu i ziela angielskiego, zalewamy olejem i do lodówki na noc. Śledzie te należy zjeść na drugi dzień.

ŻYCZYMY SMACZNEGO!!!
REDAKCJA

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

CZŁOWIEK - NAJLEPSZA INWESTYCJA

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy
zaprasza na bezpłatne szkolenia:**

**Kurs specjalistyczny w zakresie
resuscytacji
krążeniowo - oddechowej**

**Kurs specjalistyczny w zakresie
wykonania
i interpretacji zapisu
elektrokardiograficznego**

**Kurs doszkalcający z zakresu
doskonalenia umiejętności
społecznych niezbędnych
w kontakcie z pacjentem
i jego rodziną**

Szczegółowych informacji na temat szkoleń udzielają pracownicy biura projektu OIPIP

85-079 Bydgoszcz, ul. T. Kościuszki 27/30-32 (VIII p.)

tel. 52 362-03-75, fax. 52 372-68-78, kom. 664-788-391, 664-721-729, e-mail: izba@oipip.bydgoszcz.pl

www.oipip.bydgoszcz.pl

Dbamy o to co najważniejsze: zdrowie i życie

PLEBISCYT MEDYCZNY

2010

GAZETA
pomorska.pl

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy
zaprasza do udziału
w organizowanym przez **Gazetę Pomorską**
„Plebiscytcie Medycznym”.

Czytelnicy "Gazety Pomorskiej" i internauci portalu www.pomorska.pl oraz
portali społecznościowych mbydgoszcz.pl, mmtorun.pl,
mminowroclaw.eu, www.loclawek.pl i mmgrudziadz.pl

wybiorą w plebiscytcie:

- ✓ **najpopularniejszych lekarzy rodzinnych**
- ✓ **najpopularniejsze pielęgniarki i położne**
- ✓ **najbardziej przyjazną przychodnię**
- ✓ **najbardziej przyjazną aptekę**

Szczegóły można przeczytać na portalu www.pomorska.pl oraz na stronie OIPIP
www.oipip.bydgoszcz.pl

Plebiscyt rusza **26 listopada** br.

Swoje kandydatury można nadsyłać do **20 grudnia 2010** roku.
Do wygrania atrakcyjne nagrody!

Patroni Plebiscytu

KUJAWSKO-POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BYDGOSZCZY

Okręgowa Izba
Pielęgniarek i Położnych
we Włocławku

Narodowy Fundusz Zdrowia
Kujawsko-Pomorski Oddział Wojewódzki w Bydgoszczy

Okręgowa Izba
Pielęgniarek i Położnych
w Toruniu

